

מדינת ישראל
ועדות המשמעת – משרד הבריאות בירושלים

תיק

תאריך: 20.3.2023

ועדת משמעת לפי סעיף 56ב לפקודת הרוקחים [נוסח חדש] התשמ"א - 1981

בפני חברי הועדה:

עו"ד יגאל חיות	- יו"ר הועדה
מגר' מוחמד אבו פול	- חבר ועדה
מגר' חגי שור	- חבר ועדה

התובע:

עו"ד יונתן ברג

נגד

הנקבל:

הרוקח שאמיה בטרס באמצעות בכ' עו"ד רעות רחמן ועו"ד משה מזור

החלטה

נגד הנאשם (להלן "הנקבל") הוגש כתב אישום מתוקן, בתאריך 24.11.21 בבית משפט השלום בכפר סבא בת"פ-1574-11-20 בעבירה של שיווק סיטונאי של תכשירים או חומרי גלם, בניגוד לסעיף 42א(א) לפקודת הרוקחים [נוסח חדש] תשמ"א – 1981.

בתאריך 24.11.2021, בהכרעת הדין, הורשע הנקבל בעבירה הנ"ל. בהמשך להסדר הטיעון הורה, כבוד השופט אביב שרון, לשירות המבחן למבוגרים להגיש תסקיר בעניינו של הנקבל, לרבות בחינת שאלת ההרשעה וכן גיבוש תכנית של"צ בהיקף של 300 שעות.

להלן עיקרי כתב האישום:

הנקבל עבד כרוקח ראשי בחברת "קונצפט" לרוקחות בע"מ. במסגרת תפקידו ניהל הנקבל ופיקח על תהליך הטיפול המקדים בהעברת 1419 קופסאות, שכל קופסא מכילה 50 אמפולות תרופת Xylonor Epinephrine, להליך השמדה, והכל בהתאם להחלטת החברה.

במהלך שנת 2019, העביר הנקבל כ- 350 קופסאות מתוך 1419 קופסאות המכילות את התרופות המיועדות להשמדה, לידי אדם אחר. אדם זה העביר את התרופות שיועדו להשמדה לשטחי הרשות הפלשתינאית.

בתאריך 8.5.22 החליטה הוועדה להגביל את עיסוקו של הנקבל כך שלא יעסוק בכל הקשור בתרופות ובמכירת תרופות, וזאת עד למתן החלטה סופית בהליך המשמעותי.

בתאריך 11.5.22, לאור בקשת בכ' הנקבל להבהרת החלטת הוועדה מיום 8.5.22 לעניין "הגבלת עיסוקו" ותגובת הקובל, תוקנה החלטת הוועדה כך שהוספה פסקה "אלא בפיקוח של רוקח אחראי או בנוכחות רוקח נוסף".

בישיבת הוועדה מיום 2.2.23 נמסר כי על הנקבל הוטל עונש של 300 שעות לטובת הציבור, ללא הרשעה.

הצדדים התבקשו להגיש טיעונים בכתב לעניין אמצעי משמעת שיש להטיל על הנקבל.

להלן עיקרי טיעון הקובל:

בראשית דבריו ציין את מטרת אמצעי המשמעת בהליך המשמעותי: שמירה על שמו הטוב של המקצוע, אמון הציבור במקצוע, הגנה על בריאות הציבור, והרתעה. לעניין

זה ציטט מיתוך שני פסקי דין : ע"א 1079 דר' מאור ליביו, וע"א 91\50 דר' אדגר סבין.

בהמשך ציטט מיתוך כתב האישום ומפסק הדין נגד הנקבל, לרבות הודאתו של הנקבל במיוחס לו בכתב האישום. כן טען כי מהאמור שם עולה כי הנקבל גילה התנהגות שאינה הולמת את מקצוע הרוקחות, הורשע בעבירות פליליות כאמור בסעיפים 56(א)(1) ו-7(7) לפקודת הרוקחים (נוסח חדש) התשמ"א-1981. כן טען כי הנקבל בהיותו רוקח מוסמך, ניצל את תפקידו ונגישותו לתרופות כרוקח על מנת לשווק ולהעביר תכשירים מחוץ לשרשרת האספקה הבטוחה, לגורם שאינו מוסמך להפצתם.

הקובל מנה חמש נסיבות לחומרה :

1. הודאתו המאוחרת של הנקבל :

בשיחת בירור ראשונית שנעשתה בחברה עם הנקבל בעניין השמדת התרופות, הנקבל טען שאינו יודע מכך מאומה. בהמשך, סמנכ"ל החברה, מר ישי פרידמן, העיד כי לאחר תשאול מעמיק וחקירת העובדים, הנקבל התוודה שהעביר את התרופות לרשות הפלשתינית. (עמ' 48 פרוטוקול מיום 16.11.22)

2. אי אמינותו של הנקבל :

בבית המשפט ביום 20.7.22 (פרוטוקול מיום 4.8.22), "הנאשם התוודה בפני מנהלו כבר בהזדמנות הראשונה שניתנה לו עוד בטרם החקירה המשטרתית וכבר אז נטל אחריות אקטיבית להשיב את התרופות לידי הגורם האחראי". אולם אין מקורה של הודאת הנקבל בפנייה יזומה אך דרג ההנהלה, אלא במסגרת הליך חקורה פנימי תוך שאלות שנשאל. כמו כן טען בכ' הנקבל באותו דיון בבית המשפט "כל התרופות הושבו לבעליהם ולמעשה לא נגרם כל נזק". טוען הקובל כי טיעון זה שקר' לחלוטין שכן מר ישי פרידמן בעדותו אומר "אני יכול להעיד שלנו כן נגרם נזק". (עמ' 16 פרוטוקול מיום 16.11.22). כמו כן "היו חסרים אריזות שלמות, בערך 350 אריות".

לדברי הקובל בית המשפט קיבל את עסקת הטיעון וביטל את הרשעתו של הנקבל תוך שציין כי אחת הסיבות לכך היא ש"נלקחו בחשבון הודאת הנאשם בהזדמנות הראשונה". ראינו כי הדבר רחוק מהמציאות, ועל כן החלטה זו מבוססת, בין היתר, על מצג לא מדויק שהציג הנקבל. לאור האמור לא ניתן להסיק שהנקבל הביע חרטה כנה באשר למעשיו ולא הפנים לקחים.

3. התנהלותו של הנקבל כמייצרת סכנה לציבור :

ייצור שיווק והפצה של תרופות מחוץ לשרשרת האספקה החוקית, עלולה לסכן את בריאות הציבור. בעניין זה הפנה הקובל לעדותה, חוות דעתה, של אילנה פופרנו רוקחת באגף אכיפה ופיקוח במשרד הבריאות, בעמ' 70-71 לפרוטוקול מיום 16.11.22. "...לסיכום ייצור ושיווק והפצה של תרופות מיוחדות, תרופות בעלי רגישות גבוהה יותר מחוץ לשרשרת ההספקה עלול לפגוע באיכותן ולסכן את בריאות הציבור"..." וגו'. למרות הסכנה כאמור לעיל הנקבל סרב להעיד לפני הגורמים הרלוונטיים, למי מסר את התרופות, יחד עם מידע קריטי נוסף, שבכוחו לאמוד את גודל הסכנה הנשקפת לציבור מהתנהלותו.

4. רוקח אחראי ו-QP :

הנקבל בהיותו רוקח אחראי ו-QP בחברה, נשא מעמד ואחריות מיוחדת בחברה.

הגדרת תפקידו של רוקח אחראי בבית מסחר, לפי נוהל מס 139 של אגף הרוקחות במשרד הבריאות: " הרוקח האחראי של בית מסחר לתרופות מחויב להבטיח קיום הוראות הדין ונהלי משרד הבריאות בנוגע לתנאי הפצה הנאותים של תכשירים וחומרי גלם מבית המסחר לתרופות לרבות הובלה ואחסנה ויש לו תפקיד מרכזי בשמירה על שרשרת ההפצה ושמירה על בריאות הציבור". בתפקידו כרוקח אחראי, היה הנקבל ממונה ליישם את הנהלים וכללי הבטיחות של הרגולטור- משרד הבריאות, ואולם הנקבל מעל בתפקידו. בהיותו ממונה היה מצופה מהנקבל לשתף פעולה ולמסור את כלל הפרטים הרלוונטיים באשר למסירת התרופות ואם נגרם נזק למטופלים ולא להימנע מלהעיד, מלשתף פעולה, ולמנוע אפשרות ממשרד הבריאות לדווח לרשות הפלשתינית באשר לסכנה האפשרית מנטילת תרופות מסוכנות.

בנוסף להיותו רוקח אחראי הוסמך לשמש כאחראי GMP ושמש גם QP מינוי מטעם משרד הבריאות שאחריותו היא לבחון את כל התהליך היבוא של התרופה מרגע יציאתה מהיצרן בחו"ל ועד לרגע הגעתה וכניסתה לבית המסחר. ובאחריותו לבחון את כל התהליך, ורק אם הכול תקין לשחרר את הסחורה לשיווק בארץ.

על פי עדותו של מר ישי פרידמן תפקידו של הנקבל היה רוקח אחראי בית מסחר לתרופות, הוא קיבל את האחריות גם מתוקף סמכותו ומתוקף כל הנהלים גם של משרד הבריאות וגם הנהלים הפנימיים של החברה, תפקידו היה לנהל את כל נושא השמדת החומרים שהתקבלה לגביהם החלטה על השמדה על ידי ה-QP.

5. בחירתו של הנקבל שלא להעיד :

הקובל אזכר את סעיף 161 לחסד"פ [נוסח משולב] התשמ"ב 1982 לעניין בחירתו של נאשם להעיד אם לאו. וכן אזכר את סעיף 162 לחסד"פ לעניין תוצאות הימנעותו של נאשם מלהעיד. וכן אזכר את דברי מ"מ הנשיא השופט אגרנט ב- ע"פ 38/61 לעניין זכות הנאשם להימנע מלהעיד ותוצאותיה. הנקבל בחר שלא להעיד, ובכך נטל על עצמו הסיכון כי שתיקתו עלולה להתפרש לרעתו.

לעניין אמצעי המשמעת :

ראיות לקולה- טענת הנקבל מיתוך מניע הומניטרי.

ראיות לחומרה- החלטת הנקבל שלא להעיד. חשש מובהק לסכנת הציבור הנובע מהפצת תרופות פגומות.

מקרים דומים והחלטות קודמות :

החלטת הוועדה מיום 8.12.11 בעניינו של אייל קפל – רוקח שקנה וניפק תרופות לציבור ממקור לא אמין. רישיונו הותלה לשנתיים.

החלטת הוועדה מיום 13.12.09 בעניינם של הרוקחים איברהים אזברגה וראוד אל-בטל- נמצאו בבית המרקחת שבבעלותם תרופות מזויפות שיובאו לישראל שלא כדין. רישיונם של השניים הותלה, בהתאמה, חמש שנים, וארבע שנים,

בהחלטה מיום 17.11.09 בעניינו של חאגי' והיב, רוקח שאחסן תרופות בצורה רשלנית, והחזיק תרופות שפג תוקפן. רישיונו הותלה לתשעה חודשים.

לסיכום טוען הקובל כי הנקבל הודה בעבירת שיווק סיטונאי של תכשירים או חומרי גלם, בניגוד לסעיף 42א(א) לפקודת הרוקחים. על פי כתב האישום בו הודה הנקבל, העביר במהלך שנת 2019 כ- 500 קופסאות שהכילו תרופות מסוג X.E שיועדו להשמדה לידי אדם שהעבירן לרשות הפלשתינאית. הנקבל הצליח להחזיר מתוכן כ- 130 קופסאות. התנהגות בדרך שאינה הולמת את עיסוקו על פי סעיף 56א(1) לפקודת הרוקחים. הקובל חזר על השיקולים המנחים את הוועדה בבואה להטיל את אמצעי המשמעת על הנקבל, הצורך להטיל עונש מרתיע, הצורך בשמירה על אמון הציבור, וכבוד המקצוע.

בקשת הקובל, לאור חומרת המעשים, להתלות את רישיונו של הנקבל לתקופה של חמש שנים.

להלן עיקרי טיעונו של בכ' הנקבל:

בתחילה סקרה בכ' הנקבל את השתלשלות העניינים:

1. במהלך שנת 2019, במסגרת תפקידו של הנקבל כרוקח אחראי בחברת קונצפט נטל אמפולות המיועדות לאלחוש אשר היו מיועדות להשמדה על ידי החברה, והעבירם לידי הרשות הפלסטינאית.
2. בסמוך לגילוי העברת התרופות לידי הרשות, ועוד בטרם נפתחה חקירה פלילית, התוודה בפני מנהלו ואף הבהיר כי עשה זאת מיתוך מניעים הומניטריים, ובאותו מעמד הביע חרטה על מעשיו ופעל באופן יזום להשבת התרופות.
3. במהלך שנת 2019 הוגשה על ידי נציג החברה תלונה במשטרה נגד הנקבל, וזו פתחה בחקירה. בעדותו במשטרה הודה הנקבל במיוחס לו ושיתף פעולה באופן מלא עם חוקריו. באותו מועד הועבר דיווח מטעם החברה למשרד הבריאות.
4. שנה וחצי לאחר מכן בתאריך 1.11.20 הוגש נגד הנקבל כתב אישום אשר יחס לו עבירה לפי סעיף 338(א)(8) לחוק העונשין תשל"ז 1977, שעניינה "מעשה פזיזות ורשלנות" (כתב אישום המקורי). בו נחשד כ"י פעל בדרך

נמהרת או רשלנית שיש בה כדי לסכן חיי אדם כשסיפק תרופות לאחר אשר יועדו להשמדה".

5. במסגר הליך גישור שנערך בפני בית המשפט מצא בית המשפט להמליץ לפרקליטות לתקן את כתב האישום. במסגרת הסדר טיעון בין הצדדים, כתב האישום תוקן, כך שסעיף 338(א)(8) הנ"ל הוסר ובמקומו יוחסה לו עבירה לפי סעיף 42(א) לפקודת הרוקחים שעניינו "שיווק סיטונאי של תכשירים או חומרי גלם". לטענת בכ' הנקבל "עבירה שנעדרת כל רכיב של סיכון חיי אדם". כתב האישום המתוקן הוגש ביום 24.11.21.

6. ביום 20.7.22 קיבל בית המשפט השלום את הסדר הטיעון, על דעת הפרקליטות ובהתאם להמלצת שירות המבחן, להימנע מהרשעה, ובמסגרתו בוטלה הרשעתו של הנקבל. והוטל עליו עונש של 300 שעות לתועלת הציבור.

7. רק ביום 17.1.22 (בחלוף מעל שנתיים מאז התרחש האירוע) הוגשה כנגד הנקבל קובלנה משמעתית, אשר נסמכה על כתב האישום המתוקן.
8. לאור זאת מנוע הקובל מלטעון "לסיכון" כלשהוא במעשיו של הנקבל.

9. מפנה לבקשת הקובל להפעלת סמכות הוועדה לפי סעיף 56כא(א) לפקודת הרוקחים ולהחלטת הוועדה מיום 8.5.22.

10. מפנה לעניין עיקרון היסוד המנחה במלאכת הענישה, המידתיות – ההלימה. לאיזון הראוי בין כלל השיקולים הרלוונטיים לחומרה ולקולה.

11. טיעונים כנגד דרישת הקובל להתליית רישיונו של הנקבל לחמש שנים:

חלוף הזמן והשיהוי הניכר בעניינו של הנקבל:

האירוע המתואר בכתב האישום התרחש ב- 2019, לפני למעלה מארבע

שנים.

במהלך חודש מאי 2019 נחקר הנקבל במשטרה, שיתף פעולה והודה במיוחס לו, ופעל באופן אקטיבי להשבת התרופות.

על אף הודאתו כתב האישום הוגש, בחלוף חודשים רבים, ביום 1.11.20. הקבל הגיש את הקובלנה שנה לאחר מכן. (בכ' הנקבל טעתה. הקובלנה הוגשה ב- 17.1.22, י.ח). לעניין משמעות חלוף הזמן. ציטטה את דברי השופטת א' פרוקצ'יה ברע"פ 774114/04.

במהלך כל אותן שנים המשיך הנקבל לעסוק במקצוע הרוקחות. חלוף הזמן מקהה את הטעם החברתי והמשפטי שבמיצוי הדין. לנקבל אין כל עבר פלילי ומשמעתי קודמים לאירוע הנדון. מפנה להמלצות על הנקבל.

מדובר באירוע חד פעמי, חריג. הנקבל הפיק את הלקחים הנדרשים והפנים את הפסול במעשיו. בחלוף למעלה מארבע שנים בהן המשיך לעסוק במקצוע הרוקחות – הרי שלא נשקפת כל מסוכנות לציבור בהותרתו בתפקיד רוקח כיום, לא יוגשם כל אינטרס ציבורי בהתליית רישיונו של הנקבל בפועל, וניתן להגשים את מטרות הענישה המשמעתית באמצעים חלופיים, מידתיים יותר ופוגעניים פחות.

לו הייתה נשקפת סכנה מהמשך עיסוקו של הנקבל בתחום, חזקה שהיו פועלים הרשויות באופן מידי להתליית רישיונו של הנקבל באופן זמני.

אי הרשעתו של הנקבל בהליך הפלילי:

ההליך הפלילי הסתיים באי הרשעתו של הנקבל ללא הרשעתו בדיון וזאת בכדי להימנע מפגיעה בתחום עיסוקו כרוקח. מדובר בשיקול קריטי ורלוונטי שראוי שיינתן לו משקל לעניין גזר דינו בהליך המשמעתי. מצטטת מפסק דין בבית המשפט העליון בע"פ 98993/06. וכן בנאמר בהחלטה בהליך הפלילי בעניינו.

נסיבות האירוע ממקמות אותו ברף חומרה נמוך:

נסיבות האירוע פשוטות אך מלמדות על סיפור חריג ויוצא דופן שתועד בתכתובת המייל 1/נ המלמד כי האירוע מצוי ברף חומרה נמוך עד מאוד מפנה לאמור במסמך. על אף הסברי החברה הצרפתית, הורתה חברת קונצפט על השמדת התרופות. המניע להעברת התרופות נעשה ממניעים הומניטריים בלבד. כך גם העיד מר ישי פרידמן שבפניו התוודה הנקבל. ביצוע העבירה לא הניב רווח כלכלי לנקבל. התרופות הועברו לרופאים ברשות. מדובר באירוע חד פעמי, לא כחלק מדפוס פעולה עברייני או שיטתי מתוכנן. הנקבל התוודה בפני מנהלו עוד בטרם החקירה המשטרתית, נטל אחריות על מעשיו, ופעל להשבת התרופות. לא הוכח כי נגרם נזק ממעשיו של הנקבל.

באשר לטענתו של הקובל כי מעשיו של הנקבל טומנים בחובם סיכון

לציבור:

טענה זו מהווה הרחבת חזית אסורה. טענה זו לא נטענה בקובלנה. עניין המסוכנות לציבור הורד מכתב האישום המתוקן, ולכן אין מקום לטעון אותה בשלב של הטיעונים לעונש. מפנה בעניין זה להערות יו"ר הוועדה. האמפולות שהועברו על ידי הנקבל לשטחי הרשות לא נבדקו במעבדה, בשום שלב, על ידי גורם מקצועי כלשהו בכדי להוכיח את המסוכנות הלכאורית-לא לפני האירוע ע"י קוצפט, לא תוך כדי החקירה המשטרתית, ולא ע"י גורם ממשרד הבריאות. לעניין אי ביצוע בדיקת התרופות ומסוכנותן מפנה לעדותו של מר פרידמן בפרוטוקול מיום 16.11.22 בעמ' 40. בעניין זה מפנה גם לעדותה של גב' פופרנו ולחוות דעתה, כי חוות הדעת שנתנה הינה תיאורטית לחלוטין, כי מעולם לא בדקה את האמפולות הנדונות. חוות הדעת

הינה עקרונית בלבד בדבר הסיכונים העלולים להיגרם כתוצאה מהוצאת תרופות משרשרת האספקה המוסדית אשר "עלולה לפגוע באיכותו ולסכן את בריאות הציבור". פרוטוקול הנ"ל בעמ' 40. עדים אחרים מטעם הקובל להוכחת טיעוניו בעניין זה לא הובאו להעיד.

אי העדתו של הנקבל במסגרת הטיעונים לעונש איננה יכולה לשמש חיזוק או סיוע כנגדו:

סעיף 162 לחסד"פ מסדיר את שלב בחינת האחריות המשפטית, בשלב בירור האשמה, אשם/לא אשם על ידי בית המשפט ולא את שלב גזירת הדין. זכותו של הנקבל לבחור שלא להעיד במסגרת טיעוניו לעונש.

הפסיקה המשמעתית אליה הפנה הקובל איננה משקפת את רף הענישה המקובל:

שלושת המקרים אשר הובאו במסגרת טיעוניו של הקובל, בתמיכה לעתירה העונשית, הינם נושנים מאוד. נסיבות עניינם חמורות עשרות מונים מעניינו של הנקבל, משכך לא ניתן לגזור מהם גזירה שווה. בכ' הנקבל מאפיינת את השוני בניגוד לשלושת המקרים אלה, בענייניו מדובר באירוע בודד, חד פעמי, שלא מתוך בצע כסף.

נסיבות אישיות נוספות:

הנקבל בן 39, איש משפחה, נשוי, אב לשני ילדים קטנים.

למד את מקצוע הרוקחות מתוך תשוקה אמתית למקצוע, לאפשר לו לפרנס את עצמו ואת משפחתו בכבוד. בכל שנות עיסוקן מעולם לא הוגשה נגדו תלונה. אין לו עבר פלילי או משמעתי. הנקבל פוטר מעבודתו ונשללה ממנו הסמכות לשמש כרוקח אחראי-QP. הוא נתקל בקשיים רבים למצוא מקום פרנסה חלופי. לבסוף מצא עבודה כרוקח ברשת סופר-פארם, בתפקיד שאינו תואם את הכשרתו או את רמתו המקצועית וירד משמעותית בשכרו. אשתו אינה עובדת, מצבו הכלכלי התדרדר במהירות ונדרש לקחת הלוואות. צורפה אסופת מסמכים בעניין זה. נאלץ להתמודד עם בעיות רפואיות. צורפה אסופת מסמכים בעניין זה.

מפנה לנימוקי החלטה קודמת של הוועדה ומבקשת לאמצן.

על כל שנטען לעיל – תכליות הדין המשמעותי יוגשמו במלואן בנקיטה באמצעי ענישה צופה פני עתיד, חינוכית, שיקומית- וכזו הנותנת מקום להבעת חרטה כנה ולהפנמת פסול. מפנה להחלטת בית המשפט הפלילי אשר ביקש להימנע מפגיעה בתחום עיסוקו של הנקבל.

לנוכח כל האמור מבקשת בכ' הנקבל להטיל על הנקבל אמצעי משמעת של – התליית רישיון על תנאי בלבד.

החלטת הוועדה :

נגד הנקבל, שעבד כרוקח ראשי בחברת קונצפט, הוגש כתב אישום בתאריך 1.11.20, (פרטיו רשומים לעיל), בגין העברת כ- 350 קופסאות של תרופות אשר יועדו להשמדה לאדם אחר בשטחי הרשות הפלשתינאית. "במעשיו אלו פעל הנקבל בדרך נמהרת או רשלנית שיש בה כדי לסכן חיי אדם כשסיפק תרופות לאחר אשר יועדו להשמדה " (סעיף 3 בעובדות) עבירה לפי סעיף 338(א)(8) לחוק העונשין –מעשה פזיזות ורשלנות.

בתאריך 24.11.21, במסגרת הסדר טיעון, אליו הגיעו הצדדים, תוקן כתב האישום, (פרטיו רשומים לעיל), לפיו נמחק סעיף העבירה הנ"ל ובמקומו הורשע בעבירה לפי סעיף 42א(א) לפקודת הרוקחים –שיווק סיטונאי של תכשירים או חומרי גלם. בעקבות כך תוקן סעיף 3 בעובדות ובמקומו נרשם "במעשיו אלו שיווק והחזיק הנאשם בסיטונאות תכשיר או חומר גלם מבלי שהוא בית מסחר לתרופות או מוסד מוכר".

כאמור בפרוטוקול הדיון בית המשפט השלום, מיום 20.7.22, בבואו לגזור את דינו של הנאשם, הנקבל, ציין מספר היבטים לבחינת ההליך ללא הרשעה : תסקיר חיובי של שירות המבחן, גילו ומצב משפחתו, שנות לימודו ועיסוקו בתחום הרוקחות, מכתבי המלצה, נעדר עבר פלילי, נטל אחריות מלאה על ביצוע העבירה, העברת התרופות, שהייתה לדעתו טובה לשימוש, לאוכלוסייה, נזקקת בשטחים- הכול שלא מתוך מניעים כספיים, אלא מיתוך מניעים הומניטריים, ללא כוונת רווח. ביטא צער וחרטה בגין ביצוע העבירה, קיבל אחריות, הכיר בתוצאות מעשיו. שירות המבחן המליץ לבטל את הרשעתו. הצדדים נימקו את הסדר הטיעון, בנוסף לאמור לעיל, בכך שמדובר במעידה חד פעמית, קושי ראייתי מסוים שהביא לתיקון כתב האישום ולייחוס העבירה הנוכחית, שהיא פחותה בחומרתה מהעבירה שיוחסה לנאשם

בכתב האישום המקורי. הרשעה בדין עלולה לחבל בהמשך תעסוקתו. נוכח כל אלה אימץ בית המשפט את הסדר הטיעון וביטל את הרשעתו של הנאשם והטיל עליו עונש כאמור לעיל.

הוועדה עיינה בתשומת לב בנימוקי הצדדים לעניין אמצעי המשמעת שיש להטיל על הנקבל. ונמצא כי אין מחלוקת לעניין עובדות המעשה כאמור בכתב האישום המתוקן בהן הודה הנקבל. לפיכך עולה כי הנקבל נהג בדרך שאינה הולמת את עיסוקו עבירה על פי סעיף 56א(1) לפקודת הרוקחים.

כפי שעולה בטיעוני הצדדים, המחלוקת העיקרית, ויש גם אחרות, אך העיקרית, המהותית, ובעלת המשקל לעניין אמצעי המשמעת שיש להטיל על הנקבל היא - לעניין המסוכנות לשלום הציבור במעשיו של הנקבל.

בנימוקיו טוען הקובל "כי ייצור שיווק והפצה של תרופות מחוץ לשרשרת האספקה החוקית עלולה לסכן את בריאות הציבור", וזאת בהסתמך על חוות דעתה ועדותה של גב' פופרנו. וכן התנהלותו וחוסר שיתוף פעולה של הנקבל מול הרשויות, משטרה ומשרד הבריאות, יש בה כדי לייצר סיכון לבריאות הציבור.

מאידך טוענת בכ' הנקבל כי הטענה לעניין המסוכנות במעשיו של הנקבל לא מצאה את מקומה במסגרת כתב הקובלנה. מדובר בנסיבה עובדתית אשר הושמטה באופן מכוון במסגרת כתב האישום המתוקן, ואשר עליו נסמכת הקובלנה המשמעתית שהוגשה נגד הנקבל. עבירה משמעתית הטומנת בחובה יסוד של סיכון לחיי הציבור, היה עליה להופיע בכתב הקובלנה, דבר שלא נעשה, ואין לטעון אותה בשלב זה. מעבר לכך טענה זו לא הוכחה גם לא על ידי עדי התביעה. (ראה עדותם לעיל של מר פרידמן- לעניין המסוכנות "אני לא יכול לטעון דבר כזה". וגב' פופרנו – "ייצור שיווק והפצה של תרופות מחוץ לשרשרת הספקת התרופות החוקית עלולה לפגוע באיכותן ולסכן את בריאות הציבור". לציין כי התרופות לא נבדקו כלל גם לא על ידה. עדים אחרים להוכחת המסוכנות לא הובאו להעיד. לדבריה הנקבל הודה מיד על מעשיו בפני מעבידו, בעדותו במשטרה, ובבית המשפט.

טיעון נוסף בחשיבותו העלה הקובל זאת היותו של הנקבל בעת ביצוע מעשיו בחברה "רוקח אחראי ו-QP", תפקיד בעל מעמד ואחריות מיוחדת. על פי הגדרת תפקידו של רוקח אחראי, בבית מסחר, לפי נוהל משרד הבריאות: "...מחויב להבטיח קיום הוראות הדין ומשרד הבריאות בנוגע לתנאי ההפצה הנאותים של תכשירים וחומרי גלם מבית המסחר לתרופות לרבות הובלה ואחסנה ויש לו תפקיד מרכזי בשמירה על שרשרת ההפצה ושמירה על בריאות הציבור". הנקבל גם הוסמך לשמש כאחראי GMP, אחראי על כל מה שקורה בבית המסחר. הנקבל בתוקף היותו רוקח אחראי

היה אמון על קיום נהלי משרד הבריאות והנהלים הפנימיים של החברה "קונצפט". בתוף מינוי QP, ע"י משרד הבריאות, היה גם לנהל את כל נושא השמדת החומרים שהתקבלה לגביהם החלטה על השמדה. (ראה עדותו של פרידמן פרוטוקול מיום 16.11.2). ואולם הנקבל "מעל בתפקידו".

על תכלית אמצעי המשמעת:

עיון בפסקי הדין דלמטה מלמד על חשיבותו של הדין המשמעותי, ועל מטרותיו. "קיים הבדל בין ההליך הפלילי לבין ההליך המשמעותי: ההבדל נובע מן התכלית. הדין המשמעותי נועד לשרת תכלית שונה מן הדין הפלילי. עיקר התכלית של הדין המשמעותי הוא הגנה על השירות הציבורי. גם אם בהליך הפלילי נגזר על עובד הציבור עונש של קנס, מאסר או עונש אחר, עדיין יש צורך לברר אם ראוי לנקוט נגדו הליך משמעותי: ...וזאת כדי למנוע פגיעה נוספת של אותו עובד בשירות הציבורי, או כדי להגן על תדמית השירות ועל אימון הציבור, וכן כדי לשרש תופעות פסולות בשירות הציבורי ולהרתיע עובדי ציבור אחרים מהתנהגות שאינה הולמת את השירות". (עש"מ 1928/00 מדינת ישראל נ' עמוס ברוכין. פ"ד נד(3)).

"השיקול המרכזי בהליכים המשמעותיים הינו השיקול של הגנה על האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו ועל כבודו של מקצוע הרפואה ועל אימון הציבור ברופאים... לפיכך נפסק כי בהליכים ממין זה השיקול המרכזי שעל הגורם המחליט לשוות לנגד עניו הוא אינטרס הציבור, ואילו השיקולים הספציפיים הנוגעים לעבריו המשמעת העומד לפניו הם עניין משני שיש לשקלו אם בכלל". (ע"א 10979/04 ליביו לאור נ' שר הבריאות. פ"ד נט(6)).

" אין לתחום את השיקולים הרלוונטיים בקביעת העונש המשמעותי... יש לנקוט לעניין זה אמת מידה גמישה, אשר תאפשר להביא בחשבון, בכל מקרה ומקרה, גם את חומרת הסכנה הנשקפת לציבור מהישנות מעשיו של רופא, אך גם ערכים, ואינטרסים לגיטימיים אחרים עליהם באה הענישה המשמעותית- מקצועית להגן. ביו אלו ניתן למנות את הצורך בשמירה על כבוד המקצוע... ואת אמון הציבור במקצוע..". ע"א 50/91 אדגר סבין נ' שר הבריאות (פ"ד מז(1)).

" מעשיו של הנאשם קשורים קשר ישיר והדוק לתפקיד(רוקח) אותו נשא לרבות ידיעותיו בנוגע לאותן תרופות ואופן אחזקתן. כגודל האחריות והאימון שניתן בנאשם, כך גם גודל החומרה בהפרת אותו אמון. לשון אחר אין מדובר בעובד שאגב

הימצאותו במקום העבודה נקרתה בדרכו הזדמנות אגבית לפגוע ברכוש המעביד או לגנוב מכספו, אלא מי שניצל במישרין את הפלטפורמה שניתנה לו לעבוד על מנת לפגוע במעסיקו". (ת"פ 65167-06-17 מדינת ישראל נ' איימן אל עמור).

השיקולים העיקריים שהנחו את הוועדה בבואה לברור את אמצעי המשמעת ההולם את התנהגותו של הנקבל:

שיקולים לחומרה:

היותו של הנקבל רוקח אחראי, שהוסמך לשמש כאחראי GMP וכן QP. הנקבל בעת ביצוע מעשיו בחברת קונצפט העוסק בתפקיד "רוקח אחראי, GMP, ו-QP, תפקיד זה הינו בעל מעמד ואחריות מיוחדת. על פי הגדרת תפקידו של רוקח אחראי, בבית מסחר, לפי נוהל משרד הבריאות: "...מחויב להבטיח קיום הוראות הדין ומשרד הבריאות בנוגע לתנאי ההפצה הנאותים של תכשירים וחומרי גלם מבית המסחר לתרופות לרבות הובלה ואחסנה ויש לו תפקיד מרכזי בשמירה על שרשרת ההפצה ושמירה על בריאות הציבור". הנקבל גם הוסמך לשמש כאחראי GMP, אחראי על כל מה שקורה בבית המסחר. הנקבל בתוקף היותו רוקח אחראי היה אמון על קיום נהלי משרד הבריאות והנהלים הפנימיים של החברה "קונצפט". בתוקף מינויו QP, ע"י משרד הבריאות, היה עליו גם לנהל את כל נושא השמדת החומרים שהתקבלה לגביהם החלטה על השמדה.

הוועדה רואה בחומרה יתרה את מעשיו של הנקבל בכך שלמרות היותו רוקח אחראי, ונושא בתפקידים מיוחדים, נוספים, כאמור לעיל, בעלי אחריות מוגברת, כמי שניצל לרעה, ביודעין ובמישרין את תפקידו ומעמדו, "העביר כ- 350 קופסאות המכילות את התרופות שיועדו להשמדה לידי אדם שאינו ידוע וזה העביר את התרופות שיועדו להשמדה לשטחי הרשות הפלשתינאית".

בהתנהגותו כאמור לעיל, התנהג בדרך שאינה הולמת, מעל בתפקידו, מעל באימון המעביד, פגע בטובת הציבור, באמון ציבור, בתדמית ובכבוד מקצוע הרוקחות.

שיקולים לקולה:

תיקון כתב האישום המקורי שהוגש בתאריך 1.11.20 לפיו הנאשם (הנקבל) הואשם כי "פעל בדרך נמהרת או רשלנית שיש בה כדי לסכן חיי אדם כשסיפק תרופות לאחר אשר יועדו להשמדה", בעבירה של מעשה פזיזות ורשלנות בניגוד לסעיף 338 (א)(8) לחוק העונשין. בעקבות הסדר טיעון הוגש כתב אישום מתוקן, בתאריך 24.11.21 לפיו העובדה של "רשלנות וסיכון חיי אדם" נמחקה ונקבע כי "במעשיו

אלו שיווק והחזיק בסיטונאות תכשיר או חומר גלם... "עבירה של שיווק סיטונאי של תכשירים או חומרי גלם " בניגוד לסעיף 42א(א) לפקודת הרוקחים .

הוועדה, ורשמה לפנייה את נימוקי בית משפט השלום, כפי שהובאו לעיל, בבואו לקבל את הסדר הטיעון, לתיקון כתב האישום והורה על ביטול הרשעתו של הנאשם. הוועדה, בכל הכבוד, רואה בהם גם נימוקים לקולה לעניין אמצעי המשמעת. בנוסף, הנקבל המשיך כל העת לעבוד במקצוע הרוקחות. חלוף מספר שנים, מעל ארבע שנים, מעת ביצוע העבירה. נקיטה בהליך משמעותי ראשוני רק בינואר 2022. ללא עבר פלילי או משמעותי קודמים. פיטוריו מהעבודה ושליטת הסמכות ממנו לשמש כרוקח אחראי QP- . מצבו הכלכלי והרפואי.

הוועדה רואה בבקשת הקובל להתליית רישיונו של הנקבל לחמש שנים, אמצעי משמעותי לא פרופורציונלי, שאינו הולם את נסיבות המקרה, בוודאי לאור נסיבות תיקון כתב האישום, כאמור לעיל. יחד עם זאת גם אינה רואה מקום לקבל את ההצעה המקלה ביותר של בכ' הנקבל להתליה על תנאי.

במכלול השיקולים, לחומרה ולקולה, כפי שהובאו לעיל וברוח עקרונות הפסיקה שהובאה לעיל, נעה המטוטלת לכיוון החמרה בדין. יש לשים אל לב כי הנקבל בהתנהגותו ניצל לרעה את תפקידו ומעמדו הבכיר, פגע באמון הציבור, בתדמיתו ובכבודו של מקצוע הרוקחות. על מנת להגן ולמנוע פגיעה בערכים אלו והישנות מעשים כגון אלו, יש להטיל עונש מרתיע.

לאור האמור מחליטה הוועדה לטיל על הנקבל אמצעי משמעותי של התליית רישיונו לתקופה של תשעה חודשים.

ערעור על החלטת הוועדה, על פי סעיף 56(4) בתוך 45 ימים מיום המצאתה לצדדים.

מג"ר מוחמד אבו פול

מג"ר חגי שור

יגאל חיות, עו"ד

חבר

חבר

יו"ר

